

Wetenschappelijke Nascholing
Academiejaar 2011–2012
en 36ste editie

Woord vooraf

Dit jaar zijn we aan een 36ste editie van de Wetenschappelijke Nascholing toe.

Dit academiejaar zijn een aantal wijzigingen voor de Wetenschappelijke Nascholing aangebracht. Zo heeft het organisatiecomité rekening gehouden met de vraag van verschillende leden om de omvang van de lessenreeks te verhogen en opnieuw 19 lesnamiddagen te organiseren. Daarnaast zal, omwille van beschikbaarheidsproblemen van de Aula, de lesnamiddag plaatsvinden op dinsdagnamiddag in plaats van vrijdagnamiddag.

In deze editie komen, naar goede gewoonte, verschillende faculteiten van onze Alma Mater aan bod. Letteren en Wijsbegeerte, Wetenschappen, Ingenieurswetenschappen en Architectuur, Geneeskunde en Gezondheidswetenschappen.

Ik stel u het programma kort voor.

Samen met de vicerector, directeur Onderwijsaangelegenheden en directeur Onderzoeksangelegenheden willen we in twee lesnamiddagen onze leden informeren over nieuwe evoluties binnen het hoger onderwijslandschap.

Prof. dr. J. Van Keymeulen zal u meer bijbrengen over dialecten in Vlaanderen, het ontstaan van de Nederlandse schrijftaal en het Afrikaans, met aandacht voor de herkomst van de verschillen met het Nederlands.

Vervolgens zal prof. dr. J. Bourgeois het hebben over de Scythen, historisch en archeologisch bekeken.

Em. prof. dr. E. Goethals zal een lessenreeks verzorgen over kunststoffen: van plastic tot high-tech materialen.

Prof. dr. ir. P. Troch en prof. dr. ir. J. De Rouck zullen u ongetwijfeld kunnen boeien in vier lesnamiddagen met als onderwerp: "kan de zee getemd worden door de waterbouwkundig ingenieur".

Als slot ontvangen we prof. dr. C. van Heeringen, prof. dr. M. Vervaeet, prof. dr. K. Audenaert en prof. dr. G. Lemmens. In deze lessenreeks worden enkele aspecten van hedendaagse psychiatrie met maatschappelijke relevantie bij wijze van voorbeeld toegelicht.

Een diversiteit aan themata die, elk binnen hun domein, zullen bijdragen tot een interessante lessenreeks.

Ik wens u alvast een boeiende editie van de Wetenschappelijke Nascholing.

Prof. dr. P. Van Cauwenberge
Rector

Organisatiecomité

Wetenschappelijke Nascholing

Voorzitter:

em. prof. dr. R. Van Eenoo, UGent

Leden:

prof. dr. P. Van Cauwenberge, rector UGent

em. prof. dr. A. Baron De Leenheer, erector UGent

em. prof. dr. ir. J. Baron Willems, erector UGent

em. prof. dr. ir. D. Vandepitte, erector UGent

em. prof. dr. H. Roels, UGent

de heer W. Bellaert, voorzitter (*) FedOS

de heer J.M. Beerens, secretaris (*) FedOS

de heer L. Van de Poele, afdelingshoofd Onderwijskwaliteitszorg UGent

de heer K. De Moor, directeur Bestuurszaken UGent

mevrouw I. Paeme, afdelingshoofd Communicatie UGent

mevrouw M. Delhaise, voormalig stafmedewerker dir. Bestuurszaken UGent

mevrouw K. Dekens, coördinator WN, afdeling Communicatie UGent

(*) Afd. Oost-Vlaanderen v. d. Federatie Onafhankelijke Senioren (FedOS)

Contact:

Directie Bestuurszaken, afdeling Communicatie

Universiteit Gent - Wetenschappelijke Nascholing

Mevrouw Kathleen Dekens

Sint-Pietersnieuwstraat 25 9000 Gent

09 264 79 64

E-mail: Kathleen.Dekens@UGent.be

Inhoud

De Universiteit Gent anno 2011	4
De geschiedenis van het Nederlands	6
Archeologie van het Altaj-gebergte (C. Azië)	9
Kunststoffen, wat zijn dat?	10
Kan de zee getemd worden door de waterbouwkundig ingenieur?	13
Aspecten van hedendaagse psychiatrie	16
Wat is zephyr?	20
Wetenswaardigheden	23
Permanente vorming aan de UGent	24

1. De Universiteit Gent anno 2011: organisatie, onderzoek, onderwijs

Prof. dr. P. Van Cauwenberge, rector

Prof. dr. L. Moens, vicerector

Prof. dr. K. Versluys, directeur directie Onderwijsaangelegenheden

Prof. dr. I. Lemahieu, directeur directie Onderzoeksaangelegenheden

Deze lessenreeks schetst een beeld van de Universiteit Gent anno 2011 in al haar facetten. Het laatste decennium heeft de universitaire wereld een grondige transformatie ondergaan: de curricula zijn aangepast aan de Bolognahervorming, de studentenaantallen kenden een explosieve groei, de impact van het onderzoek wordt internationaal erkend en van de universiteit wordt verwacht dat zij een voortrekker is in de economische en maatschappelijke vooruitgang. Via een overzicht van de evoluties in de kerntaken van de universiteit (onderwijs, onderzoek en dienstverlening) wordt inzicht geboden in het beleid en de positie van de UGent.

4 oktober 2011: Organisatie.

Prof. dr. P. Van Cauwenberge, rector

‘Durf Denken’, zo luidt het motto van de Universiteit Gent. Kritische en onafhankelijke breinen studeren, onderzoeken en werken aan de UGent. Maar hoe wordt die gemeenschap van ruim 34.000 studenten en 7.000 medewerkers aangestuurd en gestructureerd? De structuur en het besluitvormingsproces aan de universiteit, met haar 11 faculteiten, 130 vakgroepen, 8 directies en tal van bestuurs- en adviesorganen worden toegelicht. Bovendien wordt de positie van de universiteit in de Vlaamse context verduidelijkt. De UGent vormt een associatie met drie hogescholen en een alliantie met de VUB. De Vlaamse Interuniversitaire Raad (VLIR) staat in voor de universitaire belangenverdediging naar de Vlaamse en federale regering, andere onderwijsactoren, werkgevers- en werknemersorganisaties, e.d.

Onderwijs

Prof. dr. K. Versluys, directie Onderwijsaangelegenheden, directeur

De Universiteit Gent oefent al enkele jaren een grote aantrekkingskracht uit op jongeren. De UGent vindt het belangrijk dat alle getalenteerde jongeren de weg naar de universiteit vinden en moedigt hen daarin ook aan, maar wil tegelijk de kwaliteit van haar opleidingen hoog houden. Voor de UGent is dat geen tegenstelling:

beide doelen zijn combineerbaar door de versterking van de begeleiding van de studenten, door aangepaste onderwijsmethodes en door een goede opvolging van alle onderwijsaspecten. Die dynamiek zal de komende jaren enkel toenemen door een groeiende aandacht voor de kwaliteit en excellentie van de opleidingen, voor de toegang en de begeleiding van alle talenten en voor internationalisering (bv. met de opening van een campus in Zuid-Korea).

11 oktober 2011: De universiteit in de stad en in de regio.

Prof. dr. L. Moens, vicerector

Een universitaire instelling is niet langer een ivoren toren, maar staat met haar beide voeten in de werkelijkheid. De groei van de laatste jaren noopt de universiteit tot een investeringsprogramma voor haar patrimonium en campussen. Die strekken zich uit over de hele stad; studenten maken integraal deel uit van het stadsleven. Wetenschapsparken huisvesten bedrijven die opgezet worden met kennis of technologieën vanuit universitaire laboratoria.

Onderzoek

Prof. dr. I. Lemahieu, directie Onderzoeksangelegenheden, directeur

De Universiteit Gent heeft in de voorbije jaren een verdubbeling gerealiseerd van haar wetenschappelijke output; steeds meer jonge onderzoekers behalen een doctoraats-titel en steeds meer internationale publicaties zorgen voor een impact op de wetenschappelijke vooruitgang. Deze groei wordt ook internationaal erkend; de UGent neemt jaar na jaar een prominentere plaats in diverse university rankings in. Ook de komende jaren blijft het een streven om alle onderzoekers in de diverse disciplines te ondersteunen om nog performanter te worden. Jonge onderzoekers worden in vijf Doctoral Schools opgeleid voor een carrière binnen of buiten de academische wereld. Een overzicht op de onderzoeksspeerpunten biedt een blik op die disciplines waarin de UGent een internationaal leidinggevende positie inneemt.

2. De geschiedenis van het Nederlands

Prof. dr. Jacques Van Keymeulen
vakgroep Taalkunde

De lessenreeks bestaat uit drie delen waarin we een bepaald aspect van de geschiedenis van het Nederlands zullen behandelen: het Nederlands in de 13de eeuw en de verschriftelijking van de taal; de traditionele dialecten en de patronen erin; het ontstaan van het Afrikaans in Zuid-Afrika en Namibië.

18 oktober 2011: Het ontstaan van de Nederlandse schrijftaal.

De verschriftelijking van het Nederlands als maatschappelijk fenomeen kan niet los gezien worden van de maatschappelijke toestand in het middeleeuwse graafschap Vlaanderen in de 13de eeuw. Daar ontstonden grote en kleinere steden die een netwerk vormden. De nood aan een schrijftaal werd steeds nijpender om de steeds complexer wordende maatschappij te structureren. Tot dan toe was schrijven in het Nederlands waarschijnlijk beperkt tot literatuur (meer bepaald in het oostelijke cultuurcentrum in het huidige Limburg-Rijnland) en tot religieuze teksten. Gent bijt de spits af met de 'Statuten van de Gentse Leprozerie' in 1236, de oudste ambtelijke tekst in het Nederlands die in origineel is overgeleverd. De les zal gaan over het ontstaan van het Nederlands als schrijftaal in de 13de eeuw.

25 oktober 2011: De traditionele dialecten.

Vlaanderen was en is vrij dicht bevolkt en ook is de bevolking vrij honkvast gebleven. Daardoor is er in de loop der eeuwen een fijnmazig dialectlandschap ontstaan, dat typisch is voor een agrarisch gerichte maatschappij van mensen voor wie de horizon maar een paar kilometer ver reikte. Door de enorm toegenomen geografische en sociale mobiliteit van de bevolking, door de verhoging van de scholingsgraad en de introductie van de moderne media heeft zich vanaf de jaren '60 van de vorige eeuw een zeer diepgaande taalverandering voorgedaan. De eeuwenoude dialecten verdwijnen zeer snel, met de woordenschat ervan op kop, en worden vervangen door regiolecten, 'tussentaal' en regionale accenten van Nederlandse standaardtaal. De les zal gaan over de dialectologie als wetenschap en over het dialectlandschap in Vlaanderen.

8 november 2011: Het Afrikaans.

In tegenstelling tot het Portugees, het Spaans, het Frans en het Engels is het Nederlands niet tot wereldtaal uitgroeid - hoewel het Nederlandse koloniale imperium in de 17de eeuw daartoe aanleiding had kunnen geven. Nederlands is nu behalve in Nederland en Vlaanderen, ook de officiële taal van Suriname, Aruba, Curaçao en Sint-Maarten.

In zuidelijk Afrika echter is het Nederlands in een speciale vorm overgeleverd met het Afrikaans in Zuid-Afrika (de derde 'huistaal' na Zoeloe en Xhosa) en in Namibië (lingua franca voor 85% van de bevolking). De les zal gaan over het ontstaan en de kenmerken van het Afrikaans als gedeeltelijk gecreoliseerde vorm van het Nederlands.

3. Archeologie van het Altaj-gebergte (C. Azië) over Scythen en landschappen

Prof. dr. Jean Bourgeois
vakgroep Archeologie

22 november 2011: De Scythen historisch en archeologisch bekeken.

De Scythen historisch en archeologisch bekeken. De Scythen, een bevolking uit de laatste eeuwen voor onze jaartelling worden hier in hun historische en archeologische context, vooral in de regio rond de Zwarte Zee, bekeken. De tekst van Herodotos en een reeks prachtige vondsten van de archeologie vormen de leidraad van deze les.

29 november 2011: De bevroren graven van de Scythen in het Altaj-gebergte. Een UNESCO-probleem.

In het Altaj-gebergte (Centraal-Azië) zijn duizenden graven aanverwante groepen aangetroffen. Door specifieke klimatologische, bodemkundige en geografische omstandigheden, zijn sommige van deze graven bevroren. Met als gevolg dat niet alleen metaal e.d.m. bewaard is, maar ook organisch materiaal (leder, textiel, hout,...) tot zelfs de lichamen. Hiermee wordt enerzijds aangetoond dat wat Herodotos beschreef voor de Zwarte Zee, met name over de funeraire praktijken, in grote mate juist blijkt te zijn. Deze bevroren vondsten, waarvan de man van Pazyryk en de 'prinses' van Ukok de meest gekende zijn, plaatsen het Altaj-gebergte in de categorie van de Walhallas van de archeologie. Jammer genoeg, door de globale opwarming van de aarde zijn deze bevroren graven bedreigd, en indien wegsmelten zou een enorme massa aan archeologische informatie verdwijnen. Samen met de UGent heeft de UNESCO een project opgestart om "er iets aan te doen".

6 december 2011: Kartering en landschapsstudie van brons- en ijzertijd in het Altaj-gebergte. Een Gents project.

De UGent (vakgroepen Archeologie en Geografie) is sedert een 15-tal jaar actief bezig in de regio met het karteren van het archeologisch patrimonium. Om degelijke kaarten te produceren werd gebruik gemaakt van oude satellietbeelden en GSP-technologie. Meer dan 15.000 archeologische sporen werden geregistreerd en beschreven. Dit laat ons nu toe om inzicht te krijgen in de mentale structuren van de nomadische bevolkingen van het Altaj-gebergte die daar gedurende eeuwen hun grafmonumenten, rituele monumenten en nederzettingen inplantten.

4. Kunststoffen, wat zijn dat?

Prof. em. Eric Goethals
faculteit Wetenschappen

Er bestaan, naar schatting, een vijfhonderdtal commerciële kunststoffen. Daarnaast bestaan ook een groot aantal kunstvezels, kunststrubbers, verven en vernissen. Al deze materialen hebben één eigenschap gemeen: ze zijn opgebouwd uit reuzemoleculen, in wetenschappelijke termen: “macromoleculen” of “polymeren”. De eerste commerciële vol-synthetische kunststof is Bakeliet dat in 1907 door de Gentse chemicus Leo Baekeland werd uitgevonden. In de dertiger jaren werden enkele nieuwe kunststoffen ontwikkeld maar de explosieve groei van deze materialen is na de tweede wereldoorlog begonnen. In 2008 bedroeg de wereldproductie 200 miljoen ton en deze productie gaat nog steeds in stijgende lijn. Men maakt een onderscheid tussen de goedkope “bulkpolymeren” die in grote hoeveelheden geproduceerd worden en de specialiteitspolymeren die duur zijn en die voor high-tech toepassingen (biomedisch, electronica, lucht- en ruimtevaart) gebruikt worden. Het doel van deze lessenreeks is de toehoorder ietwat wegwijs te maken in de wereld van deze uiterst gediversifieerde groep van materialen die uit onze samenleving niet meer weg te denken zijn.

13 december 2011: Kunststoffen: hoe worden ze gemaakt?

De eerste les zal beginnen met een korte opfrissing van enkele chemische principes. Dan wordt een historisch overzicht gegeven van de ontwikkeling van deze materialen, met bijzondere aandacht voor Bakeliet en zijn uitvinder Leo Hendrik Baekeland, oud student van onze Alma Mater. Vervolgens worden de grote klassen van kunststoffen beschreven en wordt uiteengezet hoe deze gefabriceerd worden. Polymeren worden voor het grootste deel uit petroleum gemaakt: ongeveer 4% van de opgehaalde aardolie wordt daarvoor gebruikt. Bij de raffinage van petroleum ontstaan massa's kleine moleculen die rechtstreeks, of na chemische transformatie, voor de bereiding van polymeren worden gebruikt. Het omzetten van die “momomeren” tot polymeren noemt men “polymerisatie”. Een belangrijke nieuwe trend is het fabriceren van polymeren uit hernieuwbare grondstoffen.

20 december 2011: Kunststoffen: wat zijn hun eigenschappen?

In de tweede les worden de fysische eigenschappen van kunststoffen besproken. Sommige zijn, bij kamertemperatuur, hard en stijf, andere zijn vervormbaar en elastisch. Dit wordt bepaald door de chemische structuur van het polymeer.

Alle polymeren vertonen een visco-elastisch gedrag dat typisch is voor verbindingen met hoge moleculaire massa en dat toegeschreven wordt aan het optreden van verstrengelingen tussen de macromoleculen. Een belangrijke eigenschap van polymeren is dat ze op een snelle en relatief eenvoudige manier in een gewenste vorm kunnen gebracht worden via een vloeibare (plastische) vorm. Vandaar de volksnaam "plastic". In het Engels worden kunststoffen "plastics" genoemd. De fixatie van de eindvorm ("uitharding") gebeurt door afkoeling (dit zijn dan "thermoplasten") of door een chemische reactie, meestal bij verhoogde temperatuur (dit zijn dan "thermoharders"). Dikwijls worden vulstoffen toegevoegd waarbij vooral de vezelvormige (glasvezel) van belang zijn voor goede mechanische eigenschappen. Dergelijke materialen worden "composieten" genoemd.

10 januari 2012: Kunststoffen: waarvoor worden ze gebruikt?

Gevolgd door economische en ecologische aspecten.

In de derde les worden enkele bekende en minder bekende maar belangrijke toepassingen van kunststoffen belicht en zal getoond worden hoe kunststoffen worden omgezet tot gebruiksvoorwerpen. De belangrijkste vormgevingstechnieken, extrusie en spuitgieten, zullen beschreven worden. Daarna zal kort het economisch belang van de kunststofindustrie besproken worden en zal een blik in de toekomst gericht worden: hoe zal de productie van kunststoffen evolueren en welke alternatieve synthese methodes bestaan er als de aardolie schaars wordt?

Tot slot zullen ook enkele ecologische aspecten van kunststoffen belicht worden. Zijn kunststoffen een gevaar voor het milieu of een zegen? Waarheen met die afvalberg? Kunnen deze materialen gerecycleerd worden? Kunststoffen en CO₂? Wat zijn "biopolymeren"?

5. Kan de zee getemd worden door de waterbouwkundig ingenieur?

Prof. dr. ir. Peter Troch

Prof. dr. ir. Julien De Rouck
vakgroep Civiele Techniek

Traditioneel bouwen kustwaterbouwkundige ingenieurs stabiele kustverdediging-constructies langsheen de kustlijn om golven, stroming en waterpeilen te keren. Dankzij deze constructies (zoals dijken, golfbrekers en kaaimuren) kan bewoning, toerisme, transport, nijverheid enz... zich volop ontwikkelen. Op die manier probeert de waterbouwkundig ingenieur het gevecht tegen de krachten van de zee te winnen.

Dit gevecht wordt op wereldschaal gestreden. Naar schatting leeft meer dan de helft van de wereldbevolking aan de kust (in een kuststrook van een vijftigtal kilometer breed), en de migratie naar de kust neemt nog steeds toe. De klimaatveranderingen die tegenwoordig niet meer uit het nieuws weg te branden zijn, zullen onrechtstreeks leiden tot een stijging van de huidige zeespiegel, alsook tot meer en zwaardere stormen, waardoor de druk op de kust(verdediging) opgevoerd wordt. De veiligheid van de bestaande constructies dient herbekeken te worden.

Historische en recente rampen met veel menselijk leed en materiële schade, zoals de overstromingen in 1953 langsheen de Nederlandse en Belgische kust, of de tsunami's in Indonesië en Japan, tonen aan dat de zee zich niet zomaar laat temmen door onze constructies. Anderzijds is onze economie sterk gesteund op inventieve waterbouwkundige infrastructuur (zoals de haveninfrastructuur van Zeebrugge).

De zee biedt bovendien een zeer interessante hernieuwbare energiebron: golf-energie. Op welke wijze kan de waterbouwkundig ingenieur die golfenergie optimaal oogsten met behulp van vernuftige machines: golfenergieconvertoren?

17 januari 2012: Golven op zee, in estuaria en langsheen rivieren: ontstaan, voortplanting en hun effecten op mens en natuur.

Prof. dr. ir. P. Troch

Tijdens de eerste les worden de verschillende soorten watergolven en hun (dikwijls vernietigende) effecten besproken. Wasgolven, veroorzaakt door hevige regenval, zorgen voor overstromingen in laaggelegen delen van een rivierbekken.

Getijgolven (de zgn. lange golven) en stormopzet die het Schelde-estuarium binnenlopen, bedreigen de rivierdijk en stromen over de kruin van de rivierdijk. Windgolven (de zgn. korte golven) slaan op de zeedijken en bedreigen bv. de lageregelegen binnenstad van Oostende met overstroming. De desastreuze tsunami's (vers in het geheugen geprent sinds 2004 en 2011) verwoesten grote kustgebieden en zorgen voor zeer veel menselijk leed. Mascarets langsheen getijrivieren zijn een wonderlijk verschijnsel van de natuur tijdens uitzonderlijke hydrodynamische condities.

Al deze golven worden op een verschillende manier gegenereerd (door neerslag, aantrekking van maan en zon, wind, of aardbevingen), en planten zich anders voort langsheen zee of rivier. De effecten ervan op mens en natuur zijn eveneens zeer uiteenlopend. Deze verschillende types golven, hun ontstaan en voortplanting, en de menselijke verdediging ertegen, worden kort besproken.

24 januari 2012: Bouwen op zee: het gevecht tegen golven en stroming.

Prof. dr. ir. P. Troch

Er zijn verschillende oplossingen voor kustverdediging beschikbaar, die bovendien onderhevig zijn aan "moderne" trends, in functie van de technische evolutie (van kennis en materieel). Enerzijds kan de oplossing van de harde zeeweringen (dijken, golfbrekers) voorgesteld worden, en anderzijds de oplossing van de zachte zeewering (kunstmatige eilanden en zandsuppleties). We kijken naar voorbeelden uit België en Nederland, maar nemen ook een kijkje wereldwijd. Het historisch perspectief wordt hierbij niet vergeten. We proberen inzicht te verschaffen in de werking en de opbouw van deze waterbouwkundige structuren. Tenslotte kijken we ook kort naar de beschikbare ingenieursmethodes om het ontwerp van dergelijke structuren te berekenen. Wie zei ook al weer dat elk groot waterbouwkundig project een eerste vorm krijgt op de achterkant van een sigarenkistje...?

31 januari 2012: Bouw van de (nieuwe) buitenhaven in Zeebrugge.

Prof. dr. ir. J. De Rouck

De haven van Zeebrugge heeft een lange voorgeschiedenis die in feite teruggloopt tot de Middeleeuwen toen Brugge een belangrijke handelsstad was dankzij een natuurlijke verbinding met de zee via het Zwin. Maar in de loop van de 16de eeuw verzandde het Zwin... Pas in 1895 werd onder impuls van Koning Leopold II besloten een voorhaven, Zeebrugge genoemd, te bouwen. Brugge en Zeebrugge werden met mekaar verbonden via het Boudewijnkanaal. De werken werden uitgevoerd in de periode 1896-1907.

Tot in de vijftiger jaren volstond deze infrastructuur. Omwille van de nadien toenemende havenactiviteiten besloot de regering in 1970 tot een aanzienlijke uitbouw van de haven. Het project omvatte een nieuwe achterhaven, een zeesluis geschikt voor schepen van 125.000 ton en een nieuwe buitenhaven.

De functie van de nieuwe buitenhaven is meervoudig: goede aanloop naar de zeesluis, LNG-terminal en ruime dokken. Circa 14 km buitenhavendammen zijn gebouwd in open zee en de toegangsheul naar Zeebrugge is aanzienlijk verdiept.

De presentaties handelen voornamelijk over het ontwerp en de bouw van de buitenhaven met aandacht voor nieuwe technieken die toen voor de eerste keer bij dammenbouw werden toegepast. Ook de situatie vandaag wordt behandeld: wat met de stabiliteit van de dammen en wat met erosies / aanzandingen rond de (nieuwe) buitenhaven?

7 februari 2012: Groene energie op zee.

Prof. dr. ir. J. De Rouck

Hernieuwbare energie is vandaag de dag zeer actueel. Er zijn vragen over de voorraden fossiele brandstoffen, over de opwarming van de aarde (CO₂-uitstoot), over de veiligheid van kerncentrales, over... Hernieuwbare energie duikt steeds op als een deel van de oplossing voor het probleem.

Hierbij denkt men breed: hydro-elektrische centrales, biomassa, zonne-energie, windenergie, ...

In deze lezing wordt gefocust op groene energiewinning op zee, ook op het Belgisch Continentaal Plat.

Na een overzicht van de beschikbare energie wordt de stand van zaken van de technologie voorgesteld: offshore wind, getijdenenergie en golfenergie.

Voor offshore wind zijn er reeds meerdere realisaties op het Belgisch Continentaal Plat (C-power, Belwind, ...). Voor golf- en getijdenenergie gaat het over nieuwe ontwikkelingen en prototypes.

Als derde deel wordt het economisch luik behandeld: vandaag is groene energie in vergelijking met de bestaande centrales economisch nog niet rendabel. Na een korte toelichting over de ondersteuningsmaatregelen in België en Europa komen de ultieme vragen: "Kan groene energie op zee rendabel worden in de toekomst?" en "Waarom is het zinvol onderzoek te verrichten naar groene energie op zee?"

6. Aspecten van hedendaagse psychiatrie

Prof. dr. C. Van Heeringen

Prof. dr. M. Vervaet

Prof. dr. K. Audenaert

Prof. dr. G. Lemmens

vakgroep Psychiatrie en Medische Psychologie

Eén op de drie mensen wordt in de loop van haar of zijn leven geconfronteerd met een psychiatrische aandoening, vaak onder de vorm van een depressie of angststoornis. De hedendaagse psychiatrie, een neurowetenschap in volle evolutie, met oog voor de psychologische en sociale aspecten van onze kwetsbaarheid, beschikt in toenemende mate over de evidence-based mogelijkheden om deze aandoeningen te diagnosticeren en behandelen. In deze lessenreeks worden enkele aspecten van hedendaagse psychiatrie met maatschappelijke relevantie bij wijze van voorbeeld toegelicht.

28 februari 2012: Eetstoornissen: het broze balanceren tussen beeld en betekenis.

Prof. dr. Myriam Vervaet, Centrum voor Eetstoornissen, UGent

Eetstoornissen worden vaak gezien als een maatschappelijk fenomeen waarbij vrouwen zich uithongeren om aantrekkelijk gevonden te worden en te behagen. Deze verklaring leidt tot bewondering bij hen die willen vermageren of tot kwaadheid bij hen die de schadelijke gevolgen vaststellen. Het gevaar bij deze moraliserende opvattingen schuilt vooral in het uitstellen van deskundige behandeling. De wetenschappelijke kennis en klinische ervaring toont immers dat deze aandoeningen wijzen op een ernstig verstoord bio-psycho-sociaal evenwicht veroorzaakt door en leidend tot mentaal disfunctioneren. Dank zij hersenonderzoek krijgt men meer zicht op de kwetsbaarheid die tot dit persoonlijkheidsprofiel leidt. Zo zal de mate van rigiditeit en impulsiviteit al dan niet in combinatie met elkaar, het (eet-)gedrag, de stemming en de denkpatronen van deze patiënten sturen.

6 maart 2012: Frontale cortex in maatschappelijk perspectief.

Prof. dr. Kurt Audenaert, Universitaire Dienst Psychiatrie, UZ Gent

Bij het nemen van beslissingen is ons brein evolutief geoptimaliseerd om “de beste keuze” te maken. Aan de hand van paradigma's uit de “game theory” wordt aangetoond dat we dit meestal ook doen en dat een goed werkende frontale

cortex hierbij actief is. In sommige gevallen echter wordt de frontale cortex ook gedomineerd door ons emotionele brein en wordt gekozen voor minder optimale beslissingen. Aan de hand van functioneel beeldvormend onderzoek wordt dit gedemonstreerd. Wanneer de frontale cortex, hetzij door structurele maar ook door functionele stoornissen niet optimaal functioneert, dan leidt dit tot risicovolle en suboptimale beslissingen.

13 maart 2012: Depressie in gezinnen: wat nu?

Prof. dr. Gilbert Lemmens, Centrum voor Algemene en Liaison Psychiatrie, Universitaire Dienst Psychiatrie, UZ Gent

Een depressie heeft een belangrijke impact op het gezinsleven. Communicatie en probleemoplossing zijn vaak verstoord. Relatiemoeilijkheden treden vaak op. Ook vertonen partners en kinderen meer psychologische problemen. Tegelijkertijd spelen verschillende gezinsfactoren een rol bij het ontstaan en verloop van een depressie. Toch worden gezinsleden vaak over het hoofd gezien bij de behandeling van een depressie. De recente ontwikkeling van een aantal gezinsinterventies poogt dit te verhelpen.

20 maart 2012: Suïcidale hersenen.

Prof. dr. Kees van Heeringen, Eenheid voor Zelfmoordonderzoek, UGent

Suïcidaal gedrag wordt vaak aanzien als een normale reactie op abnormale omstandigheden. Heel wat onderzoek laat echter zien dat het omgekeerde veeleer waar is. De laatste jaren wordt hersenonderzoek gebruikt om na te gaan hoe de verwerking van informatie over die omstandigheden anders gebeurt bij mensen die neigen tot suïcidaal gedrag dan bij mensen die dat gedrag niet vertonen. Dit onderzoek werpt licht op de rol van emotionele pijn en hopeloosheid in de ontwikkeling van suïcidale gedachten en de (on-)mogelijkheid deze te stoppen.

2009-2010

M. Martens

Bijdrage van technisch onderzoek tot de studie van de 'Vlaamse Primitieven'

M. De Cleene & P. Van Damme

De plantenwereld

H. Vos

De Europese Unie: een overlevingspakket

M. Piette & E. De Letter

Forensic Science: in een stroomversnelling

R. Pinxten

De studie van religie

2010-2011

S. Verhulst

Zuid-Italië: een literair drieluik

M. De Vos

De moderne gastro-enterologie

D. De Looze

H. Van Vlierberghe

J. Deploige

Aspecten van het christendom tijdens de volle middeleeuwen

A. Coomans

Ontstaan en evolutie van het leven

M. Tanret

Langs de oevers van Tigris en Eufraat... een wandeling door de rijke Mesopotamische tuinen

Hoe inschrijven voor de Wetenschappelijke Nascholing?

Bedrag van het lidmaatschap:

- 50 euro per persoon
- 75 euro voor twee personen uit hetzelfde gezin

Schriftelijk:

U vult bijgaand inschrijvingsformulier volledig in, dateert en ondertekent het en stuurt het terug naar:

Mevr. Kathleen Dekens
Directie Bestuurszaken –
Afdeling Communicatie
Wetenschappelijke Nascholing
Universiteit Gent
Sint-Pietersnieuwstraat 25
9000 Gent

Digitaal:

Kathleen.Dekens@UGent.be
U vermeldt duidelijk naam en adres, uw inschrijvingsnummer Wetenschappelijke Nascholing (indien u vorig academiejaar lid was staat het inschrijvingsnummer vermeld op uw rode lidkaart van academiejaar 2010–2011). U vermeldt het type van inschrijving (€50 of €75).

Het is niet de bedoeling dat u schriftelijk en digitaal inschrijft!

Een factuur wordt u later toegestuurd. U betaalt uw lidmaatschap pas na ontvangst van de factuur. Wij vragen u met aandrang geen spontane overschrijvingen of stortingen uit te voeren.

Wat is zephyr?

Syllabi Wetenschappelijke Nascholing op Zephyr

Zephyr is de open digitale leeromgeving van de UGent. Dit platform is voornamelijk bedoeld om onderdak te bieden aan cursussen, samenwerkingen, projecten... die niet tot de officiële UGent-studieprogramma's behoren.

De registratie op Zephyr is vrij. U kan zich met een geldig e-mailadres registreren.

In dit document wordt beschreven hoe u zich kunt registreren op de Zephyr-site de welke bijkomende informatie bevat over de lessen, gegeven in de Wetenschappelijke Nascholing. Onderneem hiervoor onderstaande stappen.

- Surf naar de website <http://zephyr.UGent.be/>
- Registreer u voor deze website door op 'Registratie' te klikken en de noodzakelijke gegevens in te vullen die je vervolgens kunt gebruiken om in te loggen op de Zephyr-site.
- Schrijf u in voor de cursus Wetenschappelijke Nascholing 2009–2010*
- Kies rechts voor Inschrijven op cursussen
- Typ in vak onder 'Cursussen zoeken' Wetenschappelijke Nascholing 2009–2010 en klik op 'Zoek'
- Het zoekresultaat verschijnt. Klik op het 'potlood' en u bent nu ingeschreven.

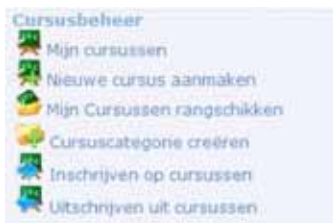
Niet UGent-gebruikers

Gebruikersnaam:

Wachtwoord:

Administratie

- Registratie
- Verloren wachtwoord terughalen

*Dit is de terminologie op Zephyr. Via Zephyr maakt u zich GEEN LID van de Wetenschappelijke Nascholing. Dit gebeurt via het inschrijvingsformulier of via e-mail. (lees meer op de pg. 'Hoe inschrijven op de Wetenschappelijke Nascholing?').

Zoekresultaten voor: Wetenschappelijke Nascholing 2009-2010

Wetenschappelijke Nascholing 2009-2010
WETNAS0910 - Van de Poele Luc

Enmaal ingeschreven op Zephyr onderneem volgende stappen om de documenten te raadplegen:

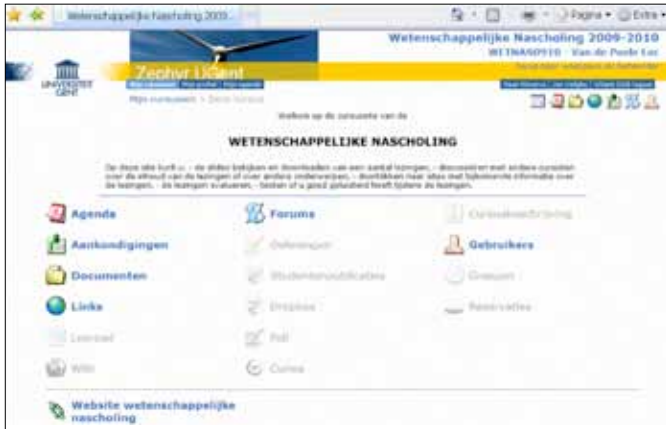
- Surf naar de website <http://zephyr.ugent.be/>
- Log in met je verkregen login en paswoord.
Typ deze gegevens onder 'Niet UGent-gebruikers'

 A login form titled 'Niet UGent-gebruikers'. It contains two input fields: 'Gebruikersnaam:' and 'Wachtwoord:'. Below the fields is a 'Log in' button.

- Na inloggen verschijnt onderstaand scherm. Je kan de cursus bekijken door op de blauwe link 'Wetenschappelijke Nascholing 2009-2010' te klikken

- Na klikken verschijnt onderstaand scherm:

Daarin ...

- zijn de documenten terug te vinden door op de knop documenten te klikken
- brengt het klikken op agenda je bij nuttige data (als die er zijn)
- brengt het klikken op aankondigingen je bij de aankondigingen (als die er zijn)
- brengt het klikken op forums je in het forum van de wetenschappelijke nascholing. Hier kan je discussiëren met medecollega's.
- zie je door het klikken op gebruikers wie nog allemaal is ingeschreven voor deze cursus.
- brengt het klikken op de link 'Website wetenschappelijke nascholing' je naar deze website.

Op http://icto.ugent.be/handleiding/index.php/Minerva_Studentenhandleiding:_Inhoudstafel vind je de handleiding om gemakkelijk te werken in Zephyr.

Mocht u problemen ondervinden met uw login gegevens of andere technische problemen, gelieve contact op te nemen met de directie ICT, afdeling onderwijs-technologie.

Tel: 09 264 85 70

E-mail: icto@UGent.be

Wetenswaardigheden

Praktisch

Waar gaan de lessen door?

Aula, Voldersstraat 9, 9000 Gent

Wanneer gaan de lessen door?

Telkens op een dinsdagnamiddag

Aanvangsuur 15.00 uur stipt (Deuren vanaf: 14u. Koffiepauze: 15u45 -16u15)
Einde om 17.00 uur.

Gelieve ervoor te zorgen uw lidkaart steeds bij te hebben en ze spontaan te tonen bij het binnenkomen.

Mogelijke bijkomende voordelen van het lidmaatschap

Toegang Studentenrestaurants en GUSB Zwemmen

De leden van de Wetenschappelijke Nascholing "in het bezit van een geldige lidkaart" kunnen een speciale toegangskaart* (blauw kaartje met barcode) aanvragen die hen toegang verleent tot de universitaire restaurants en tot de GUSB-accommodaties (zwembad).

*Speciale toegangskaart: met deze kaart geniet u van het UGent-tarief in de GUSB-accommodaties en de studentenrestaurants. Het aanvraagformulier voor deze speciale toegangskaart kan u verkrijgen aan de kassa's van de studentenresto's en de GUSB. Het aanvraagformulier moet teruggestuurd worden naar de dienst Studentenvoorzieningen, t.a.v. kassadienst, restaurant Overpoort, Stalhof 2, 9000 Gent.

Aanvragen worden aanvaard tot 31 oktober 2011, geldigheidsperiode = academiejaar WN van inschrijving. Leden Wetenschappelijke Nascholing die belangstelling hebben voor de speciale toegangskaart dienen die zelf aan te vragen; het secretariaat van de Wetenschappelijke Nascholing staat daar niet voor in. De lidkaart van de wetenschappelijke nascholing geeft geen automatische toegang tot deze voordelen. De geldigheid van de speciale toegangskaart is beperkt tot het academiejaar waarin men geldig lid is van de Wetenschappelijke Nascholing (bij het lezen van de barcode aan de kassa van de restaurants en de GUSB wordt de status van gerechtigde erkend). De speciale toegangskaart heeft ook een materiële vervaldag; de vervaldatum is onderaan rechts op het blauwe kaartje vermeld. Als die vervaldatum bereikt is dienen de houders van de vervallen kaart er zelf een nieuwe aan te vragen volgens de procedure* hierboven beschreven.

BELANGRIJK

– De leden nemen op eigen risico en verantwoordelijkheid deel aan de universitaire activiteiten. Zij worden door de UGent ook niet verzekerd voor ongevallen die zich zouden voordoen tijdens of op weg van en naar de activiteiten.
– Eens u het ondertekende inschrijvingsformulier hebt teruggestuurd, of u hebt u per e-mail ingeschreven, dan wordt u als lid beschouwd en kan u onmiddellijk de lessen beginnen volgen. Er kan een lange tijd verlopen tussen uw inschrijving en het toezenden van de factuur.

– Uw lidkaart mag u pas verwachten eens alle inschrijvingen verwerkt zijn; dat betekent in de tweede helft van oktober, niet eerder, aangezien de deadline voor inschrijven tot 8 oktober 2011 loopt.

Opmerking

Wie de factuur per overschrijving vanuit het buitenland betaalt, dient zelf de bankkosten te betalen

De inschrijvingsperiode is beperkt
Alleen de inschrijvingen die wij ontvangen in de periode die loopt vanaf de datum van toezenden van deze programmabrochure tot uiterlijk 8 oktober 2011 worden in aanmerking genomen.

Uw persoonsgegevens worden opgenomen in het bestand van de Wetenschappelijke Nascholing, Universiteit Gent. De wet van 8 december 1992 tot de bescherming van de persoonlijke levenssfeer voorziet het recht van toegang tot en verbetering van de gegevens die op u betrekking hebben; daarvoor kan contact opnemen met mevrouw Kathleen Dekens via Kathleen.Dekens@UGent.be

Permanente vorming aan de UGent

Naast de Wetenschappelijke Nascholing zijn er aan de Universiteit Gent nog tal van mogelijkheden inzake 'permanente vorming': taallessen in het Universitair Centrum voor Talenonderwijs, de Open Universiteit, enz.

Alle mogelijkheden van permanente vorming vindt u op <http://www.UGent.be/nl/onderwijs/vorming>

Daarnaast kan u ook voor afzonderlijke opleidingsonderdelen (vakken) met een creditcontract inschrijven.

De informatie over het volgen van één of meer aparte opleidingsonderdelen via een creditcontract vindt u op <http://www.UGent.be/nl/onderwijs/administratie/inschrijven/contracttypes/overzicht.htm#b>

Een overzicht van het studieaanbod wordt gegeven op <http://www.UGent.be/nl/onderwijs/aanbod>

